

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neprankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, v pisane zadruge s omejenim poslovanjem v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5,20
za pol leta 2,60

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Nobenih važnih dogodkov.

Ruska bojišča. — Od Baltiškega morja do Karpatov nič novega.

Romunska bojišča. — Brezuspješni napadi sovražnika pri Orsovi, ob Szurduskem prelazu in pri Soosmezo. Severno Campolunga zasedli naši Candesti, pri Tölgyesu goro Bitca.

Zapadna fronta. — Delni napadi na sprotnikov ob ozemlju Somme. Balkanska bojišča. — Predstražne akcije v Dobrudži, brezuspješni napadi sovražnika pri Bitolju.

Turška bojišča. — Nič novega.

Dogodki na morju. — Uspešen napad naših letal na Ravenno. — Sunk nemških torpedovk v Finskem zalivu.

Razno. — Ustanovitev državnega prehranjevalnega urada.

Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 13. (Kor.) Uradno se objavlja: 13. novembra 1916.

Vzhodno bojišče. — Fronta generalnega polkovnika nadvojvode Karla: V območju Orsove, ob Szurduskem prelazu in jugovzhodno Rotenturmskega prelaza je sovražnik zmanjševal naše čete. Severozapadno Campolunga so avstrijski in nemški oddelki vrtili Romune iz žilavo branjenega kraja Candesti. Na obeh straneh Soosmezo je bilo odbitih več romunskih napadov. V oddelku Tölgyes so avstrijske in nemške čete zavzele z nasokom goro Bitca Arsurilor, severno Hota. Napadi močnih ruskih sil, ki so bili izvršeni jugovzhodno Tölgyesa in pri Belboreh proti našim kolonam, so se poneboreli. — Fronta princa Leopolda Bav.: Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko in jugovzhodno bojišče. — Nič važnega.

Imenovanje načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

DUNAJ, 13. (Kor.) Uradno se objavlja: V noči od 12. na 13. t. m. so obmetala naša plovodna letala z bombami tovarniška podjetja v Ponte Lagoscuro in železniške naprave v Raveni. Uspeh je bil uničujoč. V prvem kraju sta bili zadeti dve čistilnici sladkorja, čistilnica žvepla, elektrarna in železniški most. Opaženih je bilo več požarov. V Raveni je bilo zadeto kolodvorsko poslopje. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana.

Brodovno poveljstvo.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 13. (Kor.) Veliki glavni stan, 13. nov. 1916.

Zapadno bojišče. — Fronta prestolonaslednika Rupprehta: Med Ancro in Sommo od časa do časa močan topovski boj. Naš ožen je razgalil sovražno pehoto v predozemlju naših postojank južno Warlencourta in je preprečil zbiranja v angleških jarkih zapadno Eaucourt l'Abbaye. V Salilly-Sallicelle držimo vzhodni del. Na obeh straneh vasi so napadli Francozi popoldne z zelo močnimi silami; bili so odbiti. — Prestolonaslednikova armada: Severno Dollerja (gornja Alzacija) po topovskih pripravah izvršili francoski sunki se je popolnoma izjalovil.

Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav.: Med morjem in Karpatih nobenih bistvenih dogodkov. — Fronta generalnega polkovnika nadvojvode Karla: V pogorju Gyergyo so nemški in avstrijski bataljoni zavzeli Bitco Arsurilor. Tamkaj, na višinah vzhodno Belboreja in na vzhodnem bregu Putne so Rusi v večkratnih napadih zmanjševali zopet osvojitvi izgubljeno ozemlje. Tudi na gorah na obeh straneh Oitoškega prelaza so bili odbiti sovražni napadi. Severozapadno Campolunga smo zavzeli Candesti. Jugovzhodno Rotenturmskega prelaza in

PODLISTEK.

Njegov čas.

Roman. Iz angleškega.

Bilo je zabavno, gledati od zgoraj iz posebnih sobe na pestro vrvenje v veliki dvorani Otoškega hotela, kjer je igrala ciganska godba in so pogrinjali mize za nove došlece.

— Kdo bi mislil, da je pet ura? Tu bi se mogli marsičesa naučiti naši stari londonski mestni svetovalci! — je menil Jack Courtray. — By Jove, to je kraj zame!

Nato je začel silno dvoriti Olgi Glebovi, od katere se ni zgenil.

Zadnji trenutek, ko so se proti sedmim zjutraj odpravljali vsi, je trčila grofica Olga, da se ne more več voziti v odprtih sanjah, da je premrzlo. Tako je namesto v sani, stopila z lordom Courtrayem v avtomobil. Šlo je vse tako hitro, Tamara je že, zavita v kožuh, sedela v sanjah, konji so postajali nemirni in so se komaj še dali krotiti. Tedaj je zaklical knez:

szurduske ceste kakor tudi severno Orsove niso imeli močni romunski protinapadi nobenega uspeha. Izgubili so zopet poleg krvavih izgub nad tisoč mož na ujetnikih.

Balkansko bojišče. — Mackensenova armada: Ob Donavi proti levemu krilu naših postojank v severni Dobrudži tipajoči sovražni oddelki so bili pregnani. Črnavača je bila z levega brega Donave obstreljevana brez uspeha. — Macedonska fronta: V bitoljski nižini močen topovski ogenj. Proti izgubonosnim napadom sovražnika pri Lazecu, Kenallju in severovzhodno Broda ob Crni so bile nemško-bolgarske postojanke obdržane vse brez izjeme.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

Nemške torpedovke v Finskem zalivu.

BERLIN, 13. (Kor.) Wolffov urad poroča: V noči od 10. na 11. t. m. so prodrele nemške torpedovke na poizvedovalni vojni v Finskem zalivu do Baltiškega morja in so uspešno obstreljevale pristaniške naprave tega ruskega oporišča na kratko razdaljo.

Nemski uspehi ob Skrobovi in Narajovski.

BEROLIN, 12. (Kor.) Wolffov urad poroča: Dne 10. in 11. t. m. naznanjeni nemški uspehi ob Skrobovi in Narajovski so več kakor krajevnega pomena. Ob Skrobovi so bili vrženi Rusi iz močnih, sedem mesecev grajenih postojank, ob Narajovski pa ob težkih izgubah vrženi na vzhodni breg reke. Naglo privedene rezerve nikakor niso mogle s protinapadi izpremeniti poraza Rusov. Bojno delovanje osrednjih vlasti postaja po defenzivnem odmoru zopet ofenzivnega značaja, čeprav jih skuša ententa prikovati na Sommo, ob Soči in v Macedoniji. Armada generala Arza je vrgla na vzhodnem Sedmograškem do črte Boatsnyasce prodrla sovražnika za 80 km nazaj in se nahaja sedaj s sprednjimi četami na romunskem ozemlju v dolinah Trotusa in Uzai. Severno se nahajajoče zvezne čete Kövessove armade so hitro uničile trenutne priborivke Rusov v tölgyeschem odseku in sicer v bojih 5. in 6. t. m. Ruske razbremenilne akcije južno Dornevatre tekmo zadnjih dni so običale ob Bistrici. Ob Narajovski smo izboljšali uspehe dne 5. in 6. t. m. in pridobili zopet znaten kos na prostoru v ozemlju Vladimirja Volinskega, zapadno Lucka, je nemška fronta ravnotako trdna, kakor poprej, dočim so avstrijski uspehi vzhodno Kirlibabe in na Sedulu dne 6. novembra še sveže v spominu.

Sovražni letalski napadi na nemške pokrajine.

BEROLIN, 13. (Kor.) Wolffov urad poroča: Sovražna letala so dne 10. t. m. med 9.30 in 10.50 napadla kraje in tovarniške naprave v ozemlju Saare. Ker so bombe deloma padle na prosto ozemlje, deloma pa sploh niso eksplodirale, je bila povzročena le lahka stvarna škoda, vojaška pa sploh ne. Pač pa je bilo zadetih več hiš. V Burbachu je bil en prebivalec ubit, eden težko in dva lahko ranjena. V Dillingenu ste bili dve osebi lahko ranjeni. V Saargemündu je bila ena hiša porušena, pri čemer ste bili dve osebi ubiti in šest ranjenih. Napad na lotariške kraje in tovarniške naprave, ki je bil izvršen istega dne malo pred polnočjo, je bil popolnoma brezuspšen. Se isto noč so vrgla naša letalska brodomaja nad tisoč kilogramov bomb na Luneville, Nancy in na letališče v Malzeville. Ob Sommi so obmetala naša letalska brodomaja isto noč kolodvoru, municijska skladišča, četna nastanišča in letališča sovražnika s približno 6.000 kg bombami. Ogromne požare, ki so bili uspeh letalskih napadov, je bilo še dolgo mogoče opazovati.

Uplenjen nizozemski parnik.

BEROLIN, 13. (Kor.) Wolffov urad poroča: Pred Temzo je bil dne 12. novem-

bra nizozemski parnik »Batavier VI.« z večjimi zalogami prepovedanega blaga od naših flandrijskih pomorskih sil ustavljen in priveden v pristanišče.

Bolgarsko poročilo.

SOFIJA, 13. (Kor.) Poročilo bolgarskega generalnega štaba z dne 13. novembra pravi: Macedonska fronta: Zapadno železniške Bitolj-Lerin živahen topovski ogenj. V kolenu Črne so bolgarsko-nemške čete odbile močne sovražne napade. — Romunska fronta: Ob Donavi slabo topovsko streljanje. V Dobrudži je napadel sovražnik dvakrat z znatnimi silami skrajno levo krilo naše postojanke, a je bil vsakikrat prisiljen k umaknitvi. Mesto Črnavača je bilo z levega brega Donave zamaš obstreljevano. Ob obali Črnege morja mir.

Turški komunikacije.

CARIGRAD, 12. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča:

Kavkaška fronta: Za nas ugodne praske. Napravili smo ujetnike. — Z ostalih front nobenega važnega dogodka.

Sovražna uradna poročila.

Italijansko uradno poročilo.

DUNAJ, 12. (Kor.) Poročilo italijanskega generalnega štaba: Ob vsej fronti je bilo topovsko delovanje vsled obilnega snega v višje ležečih krajih in vsled nalivov ob srednji in dolnji Soči omejeno. Na kraški fronti je naša pehota med Fajtim hribom in Kostanjicavo zboljšala fronto s tem, da je prodrla s kote 291 na koto 309, okoli 300 m vzhodno prve. Na zasedenem ozemlju smo uplenili dva nadaljna topova 157 mm kalibra in mnogo municije. V neki za vojašnico pripravljene dupline je ostavil sovražnik mnogo ujetnikov, od katerih je bilo 13 še živih.

10. novembra. — Trajno slabo vreme je oviralo topovsko delovanje. Vsled gibanja pehote je prišlo do manjših prask v Ledranski dolini, v pasu Cline di Cypole in na vršiču Chiarza na Koroškem. Na severnem oddelku Krasa smo tekmo prodiranja zboljšali par frontnih delov in ujeli okoli 300 mož.

11. novembra. — Na trentinski fronti se poroča o izrednem gibanju sovražnih čet in vozil v oddelku med Brento in dolino Terragnolo. V pasu astaške doline in na planoti Asiago topovski dvoboj in praski manjših oddelkov. Na juljski fronti je ugodno vreme pospeševalo topovsko delovanje. Utrdili smo koto 309, kjer smo našli od sovražnika opuščen top kalibra 150. V manjših praskah smo ujeli 300 mož.

Rusko uradno poročilo.

DUNAJ, 13. (Kor.) Poročilo ruskega generalnega štaba z dne 12. novembra: V ozemlju Lipnice Dolne in Svistelnikov je sovražna artiljerija obstreljevala jarke, ki smo jih odvzeli sovražniku. Sovražnik je napadel proti večeru z znatnimi silami. Vršil se je srđit boj. Sovražniku se je posrečilo, da se je polastil dela naših napol razrušenih jarkov. — Na ostali fronti pehotni ogenj in praski med poizvedovalnimi oddelki. Južno Dornevatre se nadaljuje brezuspješni sovražni napadi. V ozemlju vasi Holo in Tölgyes smo se polastili dveh obvladujočih višin, uplenili eno strojno puško in ujeli 4 oficirje in 205 vojakov. — Romunska fronta: Sedmograška: Sovražnik zmanjšal napada v dolini Arges. — Donavska fronta: Naš pohod proti jugu se nadaljuje.

Romunsko uradno poročilo.

DUNAJ, 13. (Kor.) Romunsko poročilo z dne 12. novembra. — Severna in severozapadna fronta: V dolini Trotusa so napadle naše čete goro Alunio (8 km severno Goioasa) in goro Preotesel (7 km severno Agasa) in zasedle obe gori. V dolini Uza je razrušila naša artiljerija neko tovarno v Uzvoľgy. Sovražnik je izvršil osem napadov v smeri hriba Cerniga med Slan-

Nato jo je trdno objel z rokami in zopet se je nagnil nad njo in jo poljubljal čisto nežno. Tamara se ni mogla geniti niti z enim udom. Vedela je samo, da je neskončno srečna. To je bila blaženost, in želela je le, da ne bi se končala nikdar.

Ni se upirala nič več in zatisnila je oči. Gricko ji je sedaj po rusko sedaj po francosko šepetal ljubavne besede na uho in se s svojim baržunastim mehkim trepalnicami dotikal njenih lic. In vedno zopet so iskale njegove ustnice njenih in jih našle. Končno, ko so sani zdrknele že čez Trojicki most, jo je izpustil in držal jo je potem le še pod kožuho za roko, kajti dani se je že začelo in lahko bi se bilo opazilo kaj. Ko so pa sani zavile v široko Sergejevsko, ki je bila videti čisto zapuščena, jo je poljubil še enkrat in tokrat z divjo strastjo, kot da bi ji hotel izpiti dušo.

Preden je mogla izpregovoriti besedico, so sani obstale pred vrati. Dvignil jo je iz sani in, kot da bi se ne bilo zgodilo nič, rekel pred čakajočimi služabniki in lakaji:

— Lahko noč, gospa, spite dobro!

cem in Oituzom, ki so bili vsi odbiti, nakar smo prešli na vsej fronti od Vranceje do Slanca k napadu. Zasedli smo grice (?) Lupcel Fatamcarta (?). V dolini Buzeu je bil napad sovražnika, ki se je pričel na desnem bregu ob 6 zvečer, odbit ob 8 zvečer. Pri Tablaturi, Bratoceji in Predelutu patrolni boji. V prahovski dolini akcije sovražne artiljerije v ozemlju Larasta in Candestija (?). Boji se nadaljujejo. V dolini Alute smo na levem bregu nadalje napredovali. Na desnem bregu je sovražnik srđito napadel. V dolini Jiu je srđit napad sovražnika prisilil naše čete, da so se umaknile proti jugu. Srđiti boji za Orsovo. — Južna fronta: Ob Donavi topovski strelji. — V Dobrudži smo prodrli do fronte Imam Cisme—Caranasul, kjer smo ujeli 100 mož.

Osrednji urad za ljudsko prehrano.

DUNAJ, 13. (Kor.) Cesar je izdal sledeče lastnoročno pismo: »Ljubi dr. pl. Körber! Moja želja je, da tekom trajanja vsled vojne povzročenih izrednih razmer poskrbi za potrebščine ljudske prehranje s izrednimi pooblastitvami opremljeni urad. Odobravajoč Vaše predloge glede ustanovitve takega urada, imenujem finančnega deželnega ravnatelja in podpredsednika deželnega finančnega ravnateljstva na Dunaju, Oskaria Koksteina, za predsednika. — Dunaj, dne 13. novembra 1916, Franc Jožef.

DUNAJ, 13. (Kor.) Jutrišnja »Wiener Zeitung« objavlja naslednjo naredbo celokupnega ministrstva glede ustanovitve urada za ljudsko prehrano: § 1. Za upravljanje vseh z ljudsko prehrano v vojni neposredno ali posredno v zvezi se nahajajočih zadev se ustanovlja urad za ljudsko prehrano kot osrednji urad s sedežem na Dunaju. Ta urad je podrejen ministrskemu predsedniku. Dosedanji delokrog ministrstva notranjih zadev, trgovinskega in poljedelskega ministrstva glede preskrbe z živili in krmlji pripada od dneva njegove ustanovitve uradu za ljudsko prehrano. Bližnje določbe o prehodu določi ministrski predsednik. Imenovanim ministrstvom pripadajoči delokrog na polju javnega zdravstva ter vzdrževanja in pospeševanja industrijalne, obrtne in poljedelske produkcije ostane sedaj nedotaknjen. § 2. Vodstvo urada za ljudsko prehrano pripada predsedniku. Za njegova namestnika sta poklicana dva podpredsednika. Bližnje določbe o notranji ureditvi urada se fiksirajo v upravniki, ki ga izda ministrski predsednik. § 3. Urad za ljudsko prehrano more na podlagi ministrskega predsednika mu podeljene polnomoči izdajati v svojo doseg svojega namena potrebne predpise, zlasti predpise: 1.) o izdelovanju in predelavi živil in krmlji ter surovin, ki rabijo v njihovo izdelovanje; 2.) o dobavi, razdelitvi, porabi in o cenah takih potrebščin; 3.) o poizvedbah o zaloga imenovanih stvari. § 4. Oblasti in uradi, ki so podrejeni v § 1. imenovanim ministrstvom so v zadevah preskrbe z živili in krmlji vezani na navodila urada za ljudsko prehrano. V sodelovanju pri nalogah tega urada se morejo obvezati tudi občine. (§ 1. cesarske naredbe, izdane 10. okt. 1914.). Uradu za ljudsko prehrano so nadalje podrejene od vlade v svojo upravljanja živil in krmlji ustanovljene institucije. § 5. Dan, ko ima v ministrstvu za notranje stvari ustanovljeni prehranjevalni urad ustaviti svoje delovanje, določi ministrski predsednik. § 6. Ta naredba stopi v veljavo z dnem razglasitve.

Prebivalstva se lahko zanaša na to, da bo novi urad z vsem poudarkom deloval na to, da se obstoječe težkoče odpravijo čim prej, in kolikor je to pač mogoče. Toda naloge, ki jih ima rešiti urad za ljudsko prehrano, se pa, če se smemo tudi upravičeno nadejati točnega delovanja, vendar-le ne smejo podcenjevati. Težkoče v oskrbovanju z živili se pojavljajo tudi v deželah naših sovražnikov, dasi jim je odprto morje; te težkoče so torej očividno utemeljene v razmerah tako dolgo trajajoče vojne samih. Ako se morajo tedaj go-

Tamara je, tresoč se v divji razburjenosti, pohitela v svojo sobo.

XII.

V življenje udari včasih nepričakovano kak močen val, ki odplavi vse stare meje in kazipote. In tako se je zgodilo Tamari.

Polumrtva vsled utrujenosti in razburjenja je padla na posteljo. Toda ko se je zbudila opoldne in ji je medla svetloba ruskega pozimskega dne posvetila v sobo ter je zagledala brezizrazni obraz svoje hišne, se je hipoma spomnila dogodkov prošle noči, in sapa ji je hotela zastajati. Da, tako je bilo in nikdar ni moglo biti več tako, kot je bilo prej.

— Pustite me samo, — je dejala hišni, — pretirudna sem, ne morem se vstati.

Potihoma je odšla hišna iz sobe.

Tamara se je zopet zgrudila v blazino in se je silila, da bi pogledala v obraz svojem položaju, motreč še enkrat v duhu vse, kar se je zgodilo, in si predstavljajoč, kaj je storila in kaj se mora zgoditi sedaj. Prvič torej ljubi Gricka, temu se

tove težave prebivalstva smatrati za nezogibne, pa se morajo vendar zmanjšati na najnižjo mero. V to svrhu mora novi urad predvsem iskati druga sredstva in pota, da se do izdatke priretno vse obstoječe zaloge živil. Druga nujna reforma se tiče izpopolnitve razdeljevalnega aparata. Za te zadeve posebno se nameravajo prigrizniti možje prkličnega življenja, ki bodo imeli tudi nalogo, da vzpostavijo zvezo z obstoječimi organizacijami konzumentov. Nadalje se mora posvečati posebna pozornost prehrani revnega prebivalstva, in sicer ne samo s tem, da se onemogočuje nadaljno podraževanje živil, temveč tudi s tem, da se skušajo znižati že obstoječe cene. Prebivalstvo je dosedaj napram zoprnostim vojne kazalo hvalevredno mero potrpežljivosti, prilagodljivosti in discipline. Hvala tem izkazanim državljskim čednostim in s pomočjo sedaj ustanovljene organizacije in strokovnjakov praktičnega življenja, ki se ji pridde, se sme pričakovati, da se težkoče, ki so nastale za prebivalstvo vsled vojne, zmanjšajo na čim najmanjšo mero.

Poljski klub in proglašitev Poljskega kraljevstva.

KRAKOV, 12. (Kor.) Danes se je vršila manifestacija poljskega kluba galskega deželnega zbora povodom proglašitve samostojne Poljske in napovedanega razširjenja galskih deželnih pravic. Mesto je slovesno okraшено in v zastavah. Po slovesni službi božji, ki so se je udeležili poljski člani gosposke zbornice, državnega in deželnega zbora ter predstavitelji civilnih in vojaških oblasti, so odšli člani deželnozbornskega poljskega kluba v slovesno okraшено občinsko svetovalnico, kjer se je opoldne vršila slavnostna seja poljskega kluba, katere so se udeležili tudi člani poljskega narodnega odbora. Načelnik poljskega kluba, vit. Bilinski, je v slavnostnem nagovoru izražal najtoplejšo zahvalo in vdanost vladarju, ki je s svojim mogočnim zaveznikom postal ustanovitelj poljske države, ter globoko občuteno zahvalo za odredeno razširjenje galske avtonomije. Besede predsednika vit. Bilinskega, ki je izrekel tudi prisrčne pozdrave mestu Varšavi, ter izražal obudovanje in zahvalo poljskim legijam, ter govornikovi vzkliki cesarju in samostojni Poljski so bili sprejeti z največjim navdušenjem. Poljski klub je sklenil nato, da se odlopiše cesarju zahvala.

LVOV, 12. (Kor.) Ob ogromni udeležbi prebivalstva se je vršil patriotičen obhod, ki se ga je udeležilo nad 10.000 oseb.

Avstrijski ministri v Pešti.

BUDIMPEŠTA, 13. (Kor.) Avstrijski ministri za notranje zadeve, baron Schwarzenau, je prispeval v spremstvu sekcijskega načelnika dr. Kellerja ob eni popoldni, poljedelski minister grof Clam Martinic v spremstvu sekcijskega načelnika dr. Ertla danes zjutraj semkaj. Ministra sta se podala ob 10 dopoldne v ogrsko poljedelsko ministrstvo h konferenci o prehranjevalnih vprašanjih. Ministra kakor tudi oba sekcijška načelnika odpotujeta najbrž že danes na Dunaj.

Odlikovanje.

DUNAJ, 12. (Kor.) Naredbeni list armade poroča: Cesar je podelil generalmajorju Ernestu Schaible v priznanje odličnega službovanja pred sovražnikom viteški križec Leopoldovega reda z vojno dekoracijo.

Zborovanje časnikiških podjetij.

DUNAJ, 13. (Kor.) Včeraj se je zopet vršila skupščina osrednjega društva avstrijskih časnikiških podjetij, ki so se je udeležili tudi številni vnanji podjetniki. Skupščina je sklenila, zaprositi vlado, da naj ne privoli v kako zvižanje cen časnikiškega papirja in da naj deluje za znižanje cen za druge vrste papirja.

Ruski uvoz in izvoz.

PETROGRAD, 12. (Kor.) Glasom spomenice finančnega ministra o izvozu in

ni dalo več oporekati. Drugič pa je odlična angleška žena in bi se ne smela dati poljubljati od človeka, ki je navajen, da se igra z vsako, ki mu je všeč, in gre potem dalje. Ona je bila svobodna in on tudi; odtod izhaja, da je njegovo ljubimkanje, pa naj je bilo še tako opojno in omamno, pomenjalo absolutno razžalitev. Če tako hrepeni po njej, bi jo moral prositi, da ga vzame. Tega pa ni storil, in tako ji ne preostaja drugo, kot da odpotuje, čim prej, tem bolje.

Potem je mislila na preteklost. Od trenutka, ko sta se poslovila pri sfingi, jo je poniževal. Vedno je bil on zmagovalec. Ali je bila res tako smešno slabotna? Kaka usoda jo zasleduje? Nato pa jo je, ko je tako ležala v blazinah in si je brez prizanašanja pred očila vse, vključ vsemu obšel občutek neskončne sreče, ko se je spomnila njegovega zadnjega strastnega poljuba. Njene nežne roke so se krčevito stisnile pod odejo in vzdihnila je:

— Če bi me res ljubil, bi tvegala žnjam negotovo srečo. Toda niti enega trdnega dokaza njegove ljubezni nimam. Morda

uvozu preko evropske in azijske meje države od januarja 1916. se je uvoz skoro vseh predmetov pomnožil za dvainpolkrat. Izvoz številnih kovin je močnejši kakor v prvem polletju pred vojno. Med izvoznimi predmeti se nahaja blago, kakor bombaževina, ki ni bila poprej nikdar izvažana.

Mesto Bissolatija odpotoval Carcano v Pariz.

LUGANO, 12. (Kor.) Kakor poročajo italijanski listi, je moral minister Bissolati pred svojim odhodom v Pariz še na konferenco v italijanski glavni mest. Mesto njega je odpotoval med tem v Pariz zakladni minister Carcano. Podtajnik za municijo se nahaja v trenutku v Londonu.

V Parizu zaprte kavarne ob 1/10 zvečer.

PARIZ, 12. (Kor.) Glasom odredbe policijskega prefekta morajo biti v Parizu in v departementu Seine zaprte kavarne in restavracije ob 1/10 zvečer.

Potopljene ladje.

MADRID, 12. (Kor.) Listi javljajo potopitev ameriškega 8580 tonskega parnika »Columbia« po nemškem podvodniku ne daleč od Corune. Vozil je baker, jeklo in maslo, vse namenjeno v Genov. Moštvo, ki je neposredovano, pripoveduje, da je bila zadržana 6. novembra pri rtu Finisterre. Ker je bilo vkrcanje v rešilne čolne nevarno, je podvodnik čakal celi dve uri, da se je moglo izkrcanje moštva izvršiti brez nevarnosti.

Razne politične vesti.

Čehi in avtonomija Galicije. Češki »Venkov« reagira na izvajanje nemških listov, ki ne morejo prikriti svoje radosti na tem, da bodo Poljaki — kakor se namreč Nemci nadejajo — popolnoma izključeni od državnega zbora in da ne bodo glasovali vsaj o tistih stvareh, ki jih hočejo Nemci uresničiti, pred vsem nemškega državnega jezika. (Za skupno avstrijsko-gališko stvar pa naj se — tako menijo nemški listi, ustvari posebna zbornica.) Po izločitvi Poljakov bi imeli Nemci večino in Slovani bi jim bili izročeni na milost in nemilost. Glasilo čeških agrarcev pa pravi, da tako daleč razmere v Avstriji vendar še ne pridejo. Namen tistih krogov, ki so dali Galiciji avtonomijo, enostavno ne more biti ta, da bi se tako cvetoč, tako kulturn in tako davčno močan narod, kakršen je češki, v novih razmerah poglaval v skrajno opozicijo le zato, da bi zadovoljili neopravičen željam nemškega hiperradikalizma. Za take eksperimente čas res ni primeren, a posebno ne današnji čas. Tudi dr. Körber kot izkušen državnik, ki je obljubil pravičnost vsem narodom, gotovo takoj in odločno odbije vse tako nevarne poizkuse. Stori to v interesu celotnosti države in v interesu vseh avstrijskih narodov, ki ravno sedaj doprinašajo državi toliko žrtv v krvi in imetju ter dokazujejo svojo zvestobo do prestola. Kakor nemškim tako se mora tudi slovenskim poslancem zameriti sodelovanje pri reševanju gališkega vprašanja. Brez njih se ne more reševati tako važen problem. Sploh je očitno, da bi nemški listi s takim iznenadnim napadom radi dosegli tisto, kar v normalnih časih sploh ni bilo možno. No, taki načrti, ki nasprotujejo vsem pojmom o pravičnosti in ravnopravnosti, se porušijo sami ob sebi. Zahteva po germaniziranju češke zemlje je tako absurdna, da jo more le popolno pomanjkanje vsake predvidnosti izživati v življenju in treba take zahteve smatrati le kot slabe šale nekolicin žurnalistov.

Kdaj bo mir? V razgovoru z zastopniki časopisja se je izjavil te dni romunski načelnik minister Duca, da se nada, da bo vojna le še kratko časa trajala, ne izpolni. Pripravljeni moramo biti največ na dolgo vojno in se sprijazniti z mislijo, da tudi prihodnje poletje ne prinese še miru. Do takega mnenja nas morajo dovažati tudi zadnje izjave Asquitha in Bethmanna Holwega. Oba sta sicer govorila o možnosti miru in označala tudi temeljne pogoje. Toda ti grede tako navskriž, da more le najskečajnej optimizem misliti na zblizanje v do glednem času. Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov je n. pr. zahteval, da morajo vsa območja, za katera so Bolgari prelili kri, ostati bolgarska. Če imamo pri tem pred očmi dejstvo, da Rusija drži na Srbijo svojo roko zaščiteni in da je to, kar zahteva Rusija, dijamentralno nasprotno onemu, kar zahteva Radoslavov — kako, za božjo voljo, naj se ti stališči približata, drugo drugemu, dokler ni meč izpregovoril svoje velike besede. Istotako stoji stvar med Nemčijo in Francosko gles-

se igra ravno tako s Tatjano Šebanovo in drugimi.

Ob tej pomisli se je divje vzpel njen ponos. Nikdar, nikdar več se ne bo igral žnjo!

Potem se je spomnila vseh svojih malih nespametnih navad. Če bi bila drugačna, ne tako omejena po predsodkih, temveč naravna, kakor tu vse ženske, potem bi jo mogel morda v resnici ljubiti. Oh! ... ko bi bilo res!

Ta misel pa je ni potolažila, temveč je ravno povečavala njene muke.

Prvo, kar se mora zgoditi sedaj, je željno obvladovanje same sebe. Srečavati ga sme le še slučajno. Svoji kumici mora povedati, da se mora kmalu vrniti domov, in potem je treba takoj po vrnitvi iz Moskve odpotovati na Angleško. Kar hipoma se ne sme zgoditi to; drugače bi si mogel domisljati, da se ga boji. Držati se mora napram njemu zapeto, vljudno in mirno ter mu mora pokazati, da se čisto nič ne meni zanj in da se nikakor ne misli zopet kdaj izpostaviti čemu podobnemu. Boleti se jo duša in telo, ležala je čisto mirno.

de Alzacije in Lotaringije in med Avstro-Ogrsko in Nemčijo na eni in Rusijo na druge strani glede ozemlja Ruske Poljske. Kakor stoji torej stvari, bo vojna dalje trajala. Kako dolgo? Kdo ve to! Ne kaže torej udajati se lepih nadam, ker s tem se le izpostavljamo grenkim razočaranjem. In ta so zlo, ki razjeda. Država naša potrebuje polne in čvrste moči, ki šele izvojuje zaželjeni mir.

Novi knez nadškoški praški potrjen. Iz Brna javljajo, da je tjakaj došla vest, da je sveta Stolica potrdila dosedanjega brnskega škofa, grofa Pavla Huyna, ki ga je cesar desiniral za knez nadškoško praškega. Star običaj je, da praški knez nadškoški takoj po imenovanju postane kardinal.

Za sklicanje državnega zbora.

Predsednik državnega zbora dr. Sylvester se je po dovršenih predsedniških poslih v soboto vrnil v Solnograd. Predsednik je tekem petka, ko je že 9. t. m. konferiral z ministrskim predsednikom dr. pl. Koerberjem, konferiral tudi z drugimi ministri in centralnimi mesti.

Konference, ki jih je imel ministrski predsednik dr. Koerber z zastopniki raznih parlamentarnih strank, so, kakor izjavljajo soudeležniki te konference, ugovore, da se ni doslej nič izpremenilo glede prijaznega stališča, ki so ga zavzele stranke napram novemu ministrstvu ob njegovem nastopu. Kar se tiče nemških, je pač merodajno za vse stališče največje skupine nemškega »Nationalverbanda«, takojimeno »Nemške delovne udružbe«, ki je izjavila, da je njeno stališče napram novemu ministrstvu prijazno počakujoče. Pri konferencah zastopnikov strank z ministrskim predsednikom so se predvsem obravnavala vprašanja ljudskega preživljanja, potem vprašanje državnega jezika, posebnega stališča Galicije, okrožne razdelitve na Češkem in vzpostavitev parlamentarnega življenja v Avstriji. Ministrski predsednik se je o teh stvareh izrazil napram zastopnikom parlamentarnih strank, da se morajo vsa ta vprašanja rešiti tako, kakor zahtevata državna korist.

Tem prvim razgovorom ministrskega predsednika z zastopniki strank bodo sedaj sledile nadaljne konference, za katere razpošlje ministrski predsednik v kratkem vabila. Dočim so se prve konference tikale splošnih stvari ter jih je ministrski predsednik dr. Koerber v glavnem omejeval na to, da bi čul in vzel naznanje želje, zahteve in nazore zastopnikov strank, se bodo prihodnje konference bavile posebej še s stvarmi zasedanja državnega zbora in se ugotove na njih potrebni in mogoči predpogoji za zasedanje. V zvezi s tem bo potem ponovna seja zastopnikov strank, ki jo skliče predsednik državnega zbora, končno odgovori na vprašanje sklicanja državnega zbora.

Kakor poroča »Parlamentarna korespondenca«, se je že Stürgkhovo ministrstvo bavilo z vprašanjem podaljšanja državnoborske zakonodajne dobe in je tedanjim justični minister dr. Hochenburger med drugim predlagal grofu Stürgkhu tozadevno zakonsko predlogo, ki naj bi podaljšala poslanske mandate, ki potekajo 11. junija 1917. Povod za to predlogo je bila misel, da bi se zaradi vojne težko dale izvesti nove volitve leta 1917.

Na državni konferenci avstrijske socialne demokracije je poročal Friderik Austerlitz o »pravem položaju delavcev v vojni«. V svojem referatu je razpravljal tudi o vprašanju sklicanja parlamenta. Naglašal je, da je povsod parlament posest ljudstva, ki mu služi kot orožje za svojo obrambo. Ali parlament je tudi posest države. Potrebi in koristnosti njegovi ne more oporekati nikdo. Pač pa je brezbriznost vsake vlade napram obstrukciji pokazala, da voditeljem države ni nič do parlamenta. Ni res, da bi bil parlament za časa vojne nesposoben za delo, marveč je resnica ta, da se je mislilo v Avstriji, da parlamenta ne potrebujejo. Niso se bali, da ne bi parlament dajal vseh tistih moralnih elementov ali pomožnih sredstev, ki so potrebna za vajejanje, marveč so se hoteli izogniti razpravljanju o tem, kar se je zgodilo v teh sedemindvajsetih mesecih. Kar se zahteva na jamstvih, je jamstvo za amnestijo birokracije. Ali čudno je, kako se v zavesti ljudij vse prevrača v nasprotno. Mesto da bi se zavedali, da more parlament pozvati ministre na odgovornost, se uveljavlja splošen nazor, naj se parlament sam brani. Toda socialni demokratje se ne čujejo pridružitvi takemu resigniranemu vedenju. Predložena in enoglasno sprejeta resolucija protestira proti zistiranju ustave notri med vojnimi zapletitvami, odločilnimi za državo in nje narode, proti politični cenzuri, proti omejevanju društvenega in zborovalnega delovanja. Zahteva nemudno sklicanje državnega zbora kot samo ob sebi umevno in brezpogojno dolžnost vlade, zahtevano tudi po ustavnih zakonih, in kot politično potrebno in korist ob sodobnem položaju Avstrije. Oporoka tudi tistim strankam, ki še vedno iščejo vzrokov in preteve, da bi se dr-

žavni zbor ne sklical. Nalaga predstojništvom strank, naj povedo vladi, da delavski razred porabi vsa smotru službe sredstva za vzpostavitev ustavnega življenja, za vzpostavitev parlamenta splošne in enake volilne pravice ter ustavnih temeljnih pravic državljanov, da se tako ustvari podlaga in se zberejo moči, ki so nezogibno potrebne za odpravo posledic vojne in za temeljito reformo našega državnega in gospodarskega življenja.

Namenu referenta na državni konferenci socialne demokracije pritrjamo seveda brezpogojno. Tudi argumentacija odgovarja čustvovanju vsakogar, ki želi svobodnega življenja in pravice ljudstva do sodelovanja na urejanju političnega življenja v državi. Samo glede apostrofe na adresi strank bi pripomnili — v kolikor se to tiče slovenskih strank —, da te ne zahtevajo jamstev v zaščito birokracije, marveč zagotovitve poslancem, da bodo mogli res svobodno in neovirano izvrševati svoj mandat.

Aprovizacijske stvari.

KOŠTRUNJE MESO.

Cena koštrunje mesa, ki ga je nabavila občina in se bo prodajalo danes, je naslednja:

Prednji deli s priklado po K 6'— kg.

Zadnji deli s priklado po K 6'80 kg.

Domače vesti.

Skruniteljem časti našega naroda. Zadržna mariborska »Straža« objavlja par odzivov slovenskih bojnikov, ki so žrtvovali na bojišču svoje zdravje in svoje telo za obrambo države, na nezasiščena sumničena našega naroda v prošllem članku o preteznem slovenskem iredentizmu. Konstatuje, da je članek v »Soldatenzeitung« izzval po slovenskem Štajerskem strahovito razburjenje. Iz Ptuja piše neki vojak: »Svojo roko sem izgubil za Avstrijo, a sedaj moram čitati tako grde napade na nas, kakor jih niso bili zmogni niti v mirnih časih nam najsvovržnejši listi...« Dalje pišejo: »Kje je oblast, da bi zabranila to grdo hujkanje? Kdor dvomi nad zvestobo Slovencev, naj pride gledat naše rane!« Od mariborskih vojakov je prešla »Straža« pisma, ki izražajo neopisno razburjenje radi tega članka. List prosi cenzuro, naj ne zaseže teh vrst, ampak naj dovoli izraz vzemirjenosti ter tako ustvari ventil za opravičeno ogorčenje. Ako nam »Soldatenzeitung« jemlje dobro ime, nam mora po nazorih vseh civiliziranih ljudi biti vsaj dovoljeno, da se branimo.« Pripominja tudi: »Najhuše pa je še to, da »Soldatenzeitung« sme prinášati mir kaleče članke, dočim po nas če se hočemo braniti, sega cenzura, ki bi vendar morala biti — pravična.« Konstatuje tudi, da »trezni Nemci obsojajo to (tu je nekoliko besed zaplenjenih) motenje domačega mira. Tem kalibrem miru med narodni zamerimo njih (zopet nekaj zaplenjenega) ravnanje tem bolj, ker bi ravno »Soldatenzeitung« moralo biti znano, kako slovenski vojniki, ljudje naše krvi in vzgoje, potokoma žrtvujejo svojo kri za cesarja in Avstrijo.« Tak je odmev na Štajerskem na drzne kletve. V Ljubljani jih je zavrnili »Slovenski Narod« na primeren način, dočim je »Slovenec« napovedal svoj odgovor; in mi iz Primorja smo se tudi odzvali s potrebnim — mislimo — jasnostjo in odločnostjo. Sedaj morajo biti na jasnem tisti odločilni faktorji, ki jim je v prvi vrsti v dolžnost skrb, da se patriotične dispozicije v dosedanjim imponuči in naravnost ganljivi meri ohranijo med narodi. In vedo, da je ni za ta namen bolj nevarne stvari, nego je neopravičeno in zato krivično žaljenje čustev naroda! Žaljenje, ki ova za vsako besedo, da ne izvirja iz dobrih namenov — recimo iz krivih informacij, torej iz nepoznavanja resnice — marveč iz zle volje, ki jo poraja — sovraštvo. Naša država pa potrebuje sedaj, v tej gigantski borbi, in bo potrebovala potem, ko bo ta borba izvojevana, pred vsem soglasja in složnega dela vseh njenih narodov in kot pogoj k temu medsebojnega spoštovanja! V tem smislu treba žalilcem našega naroda temeljito pojasniti stališče!

Mestna zastavljalnica. V sredo, 15. t. m., se bodo od 9 1/2 dop. do 1 pop. prodajale na dražbi dragocenosti, zastavljene meseca decembra l. 1914. na bele listke serije 136 in sicer od št. 32.001 do št. 33.300 — Isti dan popoldne od 3 1/2 do 7 se bodo prodajali razni predmeti, zastavljeni meseca novembra leta 1915. na rdeče listke serije 138.

DAROVI.

Za božičnico ženske podružnice CMD so darovali: Ljublj. kreditna banka K 50, Živnostenska banka K 20, N. N. K 10, Mladovan K 1, N. N. K 1.

Za hrabre branitelje našega Primorja darujejo: ga. Katalinič 8 velikih obv. krp; ga. Razlag 2 ruhi, 8 obv. krp; ga. Skrinjar steklenico »Morene«; ga. Požar 3 slov., 1 hrvat. knjigo; ga. Štor 1 ogrsko, 1 hrvatsko in 1 slov. knjigo; ga. Peric, ki se redno spominja naših junakov-trpinov zopet množico časopisov. Iskrena hvala vsem!

Darovi, došli cesarskemu komisariju. Ernest Amedej in Kristina Camus K 200 v korist pomožnemu odboru za begunce z juga. Družina Haggicousta K 100 in Aleksander Truden K 100 za vdove in sirote padlih vojakov. Dijodat in Pavel Tripicovi K 50, dr. Humbert Sternberg K 20 za Rdeči križ.

ČESKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

so računajo po 4 stot. besedo
Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Kupujem žaklje vsake vrste, cunje in bombaž F. Babič Molin grande 20. 736

Kožuarnica sprejema vsako vrsto delo kožuvin, katero izvršuje elegantno in točno. V. S. Nicolò 14. III. nadst. (786)

Žaklje vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Solitaria 21 (pri mestni bolnišnici). 722

Kupujem volno, bombaž, cunje in kovine po visoki ceni. Via Settefontane št. 260. Finzi. Montebello. 782

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijeva podpetnice, razni gambi, donavniki, mazilo za čevlje, električne svečljike, baterije, pisarnski papir, kopirni svinčniki, zapanke, prstani, rdečega krifa, krema za brado, žlice, razna razila, roba, mrežice za brke, pletenine, srajce, spodnje bluze, ogledala, ustnike, razne glavnike, zapanke, »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB URYL, ulica S. Nicolò št. 19. 28

Kupujem žaklje vsake vrste. G. Stebel, ulica Torrence 36. Zaloga žaklj. 781

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 246

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za notranje, nervozne in otroške bolezni (blizu cerkve sv. Antona novega).

Novi dohodi za sezono.

Kostimi, plašči, suknje, krila, bluže obleke itd. Zaloga ženskih oblek. Marco Conforti, Trst, V. Campanile 21

GAMBRINUS

vsaki večer ob 9 1/2 velika varietetna predstava. Vstopnina K 1.—

Glavno zastopstvo Splošnega ljudskega zavarovalnega društva »UNIVERSALE« v Trstu ulica del Forni št. 9, II. nad. katero vedno posluje naznanja slavn. občinstvu in vsem svojim članom naj se (a k o j) prijavijo v uradu v svrhu nadziranja plačevalnih premij in naj prinesejo seboj tozadevno plačilno knjižico. — Urad je odprt vsaki dan od 8 do 12. —

Zlataarnica G. Pino

Trst, ulica Canale št. 13 Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, veržic itd. Cene zmerne. Cene zmerne.

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadlon 10 - Trst Odprt od 8 1/2 zvečer naprej Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSJILA DAJE za vknjižbo 5 1/2 % na menice po 6 % na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po 4 % Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru. Rentni davek plačuje sam. — Vloga se lahko po czo krono. — ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE HRANILNE PUBE.

registrovana zadruga z omejenim poročtvom TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST (v lastni hiši) vhod po glavnih stopnjicah. Poštna hranilnični račun 16.004. TELEFON št. 951 Ima varnostno celico (safe deposite) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v našem po najnižjih cenah. STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON. Uradne ure: od 9 do 12 dop. In od 3 do 5 pop. Izplačuje vsak dalavnik ob uradnih urah.